

РЕШЕНИЕ

№ 902

гр. София, 23.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Виолета Йовчева

Членове: Мариана Георгиева
Димитър Ковачев

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Димитър Ковачев Въззивно гражданско дело
№ 20211100511599 по описа за 2021 година

За да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от ГД „Гранична полиция“ и насрещна въззивна жалба от П. И. П. срещу решението на Софийски районен съд по гр.д. 57495/2019г., с което са частично уважени и частично отхвърлени исковете на жалбоподателя П. срещу ГД „ГП“ -София по чл. 178, ал. 1, т. 3 вр. чл. 187, ал. 5 т. 2 от ЗМВР.

Изложени са от ГД „ГП“ аргументи за неправилност на решението в частта му за уважаване на иска за заплащане на извънреден труд под формата на явяване за инструктаж 30 мин преди всяка смяна поради нарушаване на материалния закон (ЗМВР) и нормативната уредба по прилагането му в частта относно организацията на работата на смени и инструкциите по прилагането им. Посочва, че времето за инструктаж се установявало от доказателствата, че е включено работните смени от 12 часа и никой не задължава ищеца да се явява на инструктаж преди началото на работната смяна и искът за заплащане на време за инструктаж, като извънреден труд е неоснователен.

Жалбоподателя ищец обжалва решението в частта за отхвърляне на искът му за заплащане на извънреден труд получен при превръщане на нощния труд в дневен чрез коефициент 1,143. Счита изводите на СРС за неприложимост на наредби издадени по

Кодекса на труда за неправилни. Посочва, че са приложими наредбите издадени по кодекса на труда и следва да има приравняване на нощен труд към дневен и плащането му като извънреден, както се предвижда по Кодекса на труда.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

С решение II-55-20043612/16..02.2021г., постановено по гр.дело № 57495/2019г. по описа на СРС, ГО, 141 състав, е уважен иск с правно основание чл. 187, ал. 5, т. 2, вр. чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР за заплащане на сумата от 2053,80 лева – възнаграждение за положен извънреден труд под формата на време, ангажирано за провеждане на инструктаж преди всяка работна смяна в периода 01.07.2016г. до 30.06.2019г., ведно със законната лихва, считано от предявяване на иска – 08.10.2019г. до окончателното изплащане; сумата от 323, 15 лева – лихва за забава за периода от края на месеца, следващ съответното тримесечие до датата на предявяване на иска – 08.10.2019г.

Със същото решение СРС е отхвърлил същият иск за заплащане на допълнително възнаграждение за извънреден труд за сумата 2307,87 лева формирана при преизчисляване на положен труд като дневен чрез прилагане на коефициент 1,143 и за сумата 352,15 лева – мораторна лихва върху сумата от 2307,87 лева.

Предявените от ищеца искове са обективно кумулативно съединени и с правна квалификация чл. 176 ЗМВР вр. с чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. с чл. 179, ал. 1 вр. с чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав счита, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваните части.

Според мнозинството от въззивния състав в частта му по иска за заплащане на допълнително възнаграждение за извънреден труд получен чрез превръщане на нощен труд в дневен чрез коефициент 1,143 за сумата 2307,87 и лихва върху нея в размер на 352,15 лева решението е неправилно по следните съображения:

Между страните по делото не е спорно обстоятелството, че през процесния период са били обвързани от валидно служебно правоотношение, по силата на което ищецът е изпълнявал длъжността „старши-инспектор началник група“ в Регионална дирекция „Гранична полиция“ – Аерогари, сектор „летищна сигурност“ Аерогара София, както и че е полагал труд при 12-часови дежурства, от които 8 часа /между 22,

00 часа до 06, 00 часа/ през нощта, които се отчитат сумирано на тримесечие, при режим: дневна смяна, нощна смяна, 1 ден почивка, както и че преди всяко дежурство на служителите в дирекцията е извършван инструктаж.

Спорните между страните въпроси са свързани с това дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд са приложими разпоредбите на КТ и НСОПЗ – в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от посочената наредба, или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, както и дали е налице извънреден труд при превръщане на нощните часове в дневни по реда на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ и дали следва да се заплаща времеви период необходим за провеждане на предвидените в нормативната уредба инструктажи.

По първия въпрос мнозинството от състава на въззивния съд намира следното: Дневното работно време е обичайното работно време. Нощен е трудът, който се полага от 22.00 ч. до 06.00 ч. – чл. 140, чл. 141, ал. 2 КТ. Трудовото законодателство изхожда от идеята за принципна допустимост на работата през нощта, като я съчетава с мерки за ограничаване на нейното неблагоприятно влияние върху работника или служителя – специална закрила /чл. 140, чл. 140а, чл. 149 и чл. 261 КТ/, която произтича от оценката за повишената вредност на работата през нощта за човешкия организъм. Положеният нощен труд се отчита и се заплаща увеличено в сравнение с дневния. Увеличението се изразява на първо място в запазването на ставката за дневното работно време, като изравняването се извършва със съответни коефициенти в зависимост от начина на изчисляване и отчитане на работното време /подневно или сумирано/ – чл. 9, ал. 2 НСОПЗ и на второ място – в заплащане на допълнително трудово възнаграждение към така увеличеното възнаграждение, чийто минимален размер е установен в чл. 8 НСОПЗ.

Съгласно разпоредбата на чл. 176 ЗМВР, брутно месечно трудово възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл. 179, ал. 1 ЗМВР е предвидено, че на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за полагане на труд през нощта от 22.00 ч. до 6.00 ч., а в чл. 187, ал. 5, т. 2 и ал. 6 ЗМВР /приложима редакция на закона ДВ, бр. 81 от 2016 год./ – че работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, като извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица – чл. 187, ал. 1 ЗМВР /приложима редакция на закона – изм. и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 год./.

Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 6.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период – чл. 187, ал. 3, изр. 3 ЗМВР.

Съгласно разпоредбата на чл. 67, ал. 7 от Закона за държавния служител вр. с чл. 20 и чл. 21 от Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация в приложимата за случая редакция, допълнителното възнаграждение за всеки отработен нощен час или част от него (след 22, 00ч. до 06, 00ч.) е до 0, 25 лева, а за положен извънреден труд за работа при сумирано изчисляване на работното време се заплаща допълнително възнаграждение от 50% върху индивидуалната основна заплата.

ЗМВР е специален закон, уреждащ статута на работещите в МВР. За неуредени в него случаи субсидиарно приложение намират разпоредбите на Закона за държавния служител и Кодекса на труда. Тези закони уреждат престирането на работна сила, поради което и няма пречка при празнота в специалния закон субсидиарно да се приложи разпоредбата на общия закон – ЗДСл, а при празнота и в него - КТ. (В този смисъл е т. 23 от ТР № 6/06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС). При липса на изрична законодателна уредба за нощния труд в специалния закон, то приложение ще намери разпоредбата на чл. 67, ал. 7 от ЗДСл във връзка с Наредбата за заплатите на служителите в администрацията, уреждащи допълнителни възнаграждения за същото. Дължимостта на допълнително възнаграждение за положен нощен труд на държавни служители в МВР е изрично уредено от законодателя с чл. 179 от ЗМВР. Характерът на правоотношенията, които уреждат ЗДСл. и ЗМВР предпоставят извод, че правата на държавните служители в МВР за положения от тях нощен и извънреден труд не следва да са неравностойни спрямо правата на останалите държавни служители. При така възприетото съдът приема, че държавните служители в МВР имат право на допълнително възнаграждение за нощен труд в размери и при условия на чл. 67 от ЗДСл и Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация (В този смисъл Решение № 311/08.01.2019 г. по гр. д. № 1144 по описа за 2018 г. на ВКС, IV-то Г. О., постановено по реда на чл. 290 от ГПК).

Според чл. 187, ал. 9 ЗМВР, редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. През процесния период е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 год. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в

Министерство на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 год., в сила от 02.08.2016 год., отм., бр. 3 от 10.01.2020 год., в сила от 10.01.2020 год., Решение № 16766 на ВАС на РБ – бр. 4 от 14.01.2020 год. В чл. 3, ал. 3 от наредбата е предвидено, че за държавните служители от МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 06.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, а в чл. 31 – че отработеното време между 22.00 ч. и 06.00 ч. се отчита с протокол, като са посочени лицата, които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове. В посочения подзаконов нормативен акт обаче липсва правило за трансформиране на нощния труд в дневен /за разлика от чл. 31, ал. 1 от Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 год., отм. с Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 год., съгласно който при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00 ч. и 06.00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период/. Това обаче не следва да се тълкува като въведена забрана или изключение от правилото, установено в КТ и издадените подзаконови нормативни актове. Посоченият пропуск в приложимата наредба е празнота в уредбата на реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсиране на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдиш и почивките. Да се приеме противното означава служителите на МВР да бъдат поставени в по-неблагоприятно положение от другите държавни служители – по отношение заплащането на допълнителни възнаграждения. Това тълкуване е в съответствие с основния принцип на равенство на правата на лицата, предоставящи наемен труд без оглед на спецификите на правоотношението, в рамките на което реализират правото си на труд, поради което следва да бъдат поставени при еднакви условия всички служители, полагащи труд. Поради това включеният в рамките на дежурството нощен труд на ищеца следва да бъде приравнен на дневно работно време, на която основа следва да бъде определен реално положеният от него труд за исковия период.

Съгласно нормата на чл. 188, ал. 2 ЗМВР, държавните служители, полагащи труд за времето между 22.00 ч. и 06.00 ч., се ползват със специална закрила по КТ. При липсата на правило за отчитане на нощния труд в специалния закон – ЗМВР /до изменението на чл. 187, ал. 4 със ЗИДЗМВР от м.юли 2020 год./ и в наредбата, издадена по чл. 187, ал. 9 ЗМВР, то при сумирано отчитане на работното време на служителите от МВР, работещи по служебно правоотношение, следва да се прилага субсидиарно правилото за трансформиране на нощните часове в дневни, установено в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ. Доколкото в действащата за процесния период Наредба от 29.07.2016г. е посочено, че отново се касае до сумарно отчитане на работното време, но не е посочен алгоритъм за преизчисляване, е налице празнота и субсидиарно приложение следва да намери чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ. Да се приеме противното би

означавало да се допуснат различни системи на отчитане на нощния труд от служителите в МВР и от работниците по трудово правоотношение, въпреки че те изразходват психическа и физическа енергия и извършват полезна трудова дейност в една и съща част от денонощието /работно време/ и при едни и същи вредни за здравето последици, което би довело до нарушаване на принципа за равностойно третиране, закрепен в чл. 6 от Конституцията на Република България и чл. 14 ЕКЗПЧОС /така решение № 311 от 08.01.2019 год. на ВКС по гр.дело № 1144/2018 год., IV ГО/.

В този смисъл неоснователни се явяват възраженията на ответника за неприложимост на установения в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ коефициент за отчитане на положения от ищеца нощен труд. Съгласно нормата на чл. 8 от НСОПЗ за всеки отработен час или за част от него между 22:00 ч. и 06:00 ч. на работниците и служителите се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0, 25 лева. С оглед изложеното се налага извод, че двете разпоредби се прилагат кумулативно, т.е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1.143 и за същите тези нощни часове се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд.

При сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място /чл. 9, ал. 2 НСОПЗ/. Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица /чл. 187, ал. 1 ЗМВР/. Следователно нормалната продължителност на дневното работно време, установени при подневно отчитане на работното време на държавните служители в МВР, е 8 часа – това е първата от двете величини, необходими за изчисляване на приложимия коефициент. По отношение на втората от тях СГС приема, че за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени в системата на МВР работното време се изчислява сумирано за тримесечен период с възможност за полагане на труд и през нощта между 22.00 ч. и 06.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период /чл. 187, ал. 3 ЗМВР/. Т.е., от посочената норма е видно, че 8-часовото ограничение при полагане на нощен труд на смени се отнася за случаите на сумирано изчисляване на работното време за тримесечен период, а не за случаите на подневно отчитане на работното време, която е различна форма на отчитане на труда. През исковия период в ЗМВР липсва норма, която да установява нормалната продължителност на нощното работно време при подневно отчитане на работното време. Ето защо при подобна празнота в специалния закон следва да се приложи общото правило на чл. 140, ал. 1 КТ, съгласно което нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа. Следователно отношението между нормалната

продължителност на дневното работно време /8 часа/ и нормалната продължителност на нощното работно време /7 часа/, установени за подневно отчитане на работното време на служителите в МВР, е 1.143.

В чл. 18, ал. 3 НСОПЗ е предвидено, че при сумирано изчисляване на работното време броят на отработените дни се установява, като отработените часове през месеца след превръщането на нощните часове в дневни се разделят на дневната продължителност на работното време, установена за работното място при подневно отчитане на работното време.

Съответно в чл. 96, ал. 1 /Нов – ДВ, бр. 41 от 2017 год., в сила от 01.01.2018 год./ от Наредбата за работното време, почивките и отпуските, е установено, че при сумирано изчисляване на работното време по чл. 142, ал. 2 КТ се определя норма за продължителност на работното време за периода. Нормата се определя в часове, като броят на работните дни по календар, включени в периода на отчитане, се умножи по дневната часова продължителност на работното време, определено в трудовия договор, а в чл. 9а, ал. 4 от наредбата /редакция изм., бр. 41 от 2017 год., в сила от 01.01.2018 год./, че когато се полага нощен труд, сборът от работните часове по графика на работника или служителя по ал. 3 се изчислява след превръщане на нощните часове в дневни за смените с 4 и повече от 4 часа нощен труд с коефициента по чл. 9, ал. 2 НСОПЗ. Превръщането на нощните часове в дневни не се извършва, когато за работното място е установено намалено работно време, както и когато трудовият договор е сключен за работа само през нощта.

Съгласно нормата на чл. 26, ал. 1 от Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 год. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи, при сумирано отчитане на работното време общият брой на отработените часове по график се сравнява с нормата работни часове за отчетния период, получена от броя календарни работни дни за периода, умножени по цифрата осем. Получените часове над тази норма се отчитат като положен труд извън редовното работно време. Посочената наредба не предвижда превръщане на нощните часове в дневни с коефициент 1.143 за изчисляване на отработените дни и за отчитането и заплащането на извънредния труд. С оглед изложените вече по-горе съображения за приложимост на установения в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ коефициент за отчитане на положения от ищеца нощен труд и доколкото правилото за преизчисляване на нощните часове в дневни е в синхрон с правилата за заплащане на труда и зачитането на трудовия стаж, настоящият съдебен състав приема, че за процесния период нощните часове, преизчислени в дневни с коефициент 1.143, следва да се вземат предвид при решаването на въпроса дали е положен извънреден труд от страна на ищеца.

Видно е от заключението на вещото лице по допусната и изслушана в първоинстанционното производство съдебно-счетоводна експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК подлежи на кредитиране, че през процесния период ищецът е положил нощен труд в размер на 1632 часа, които преизчислени с коефициент 1.143 и приравнени на дневно работно време възлизат на 1865,4 часа. Възнаграждението за разликата от 233,4 часа – разлика между положен нощен труд и преизчисления с коефициент 1.143, е в общ размер на 2307,87 лева, а обезщетението за забава в размер на законната лихва за исковия период е 352,15 лева. Установено е също така, че отработените от ищеца часове на смяна и съответно за отчетния период от три месеца надхвърлят определената норма часове, т.е. налице е положен извънреден труд, за който се дължи възнаграждение в размер на 2307,87 лева.

В този смисъл и при съобразяване на обстоятелството, че задължението за заплащане на претендираното възнаграждение е възникнало като срочно /след изтичане на всяко тримесечие – чл. 33, ал. 1 от Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016г./, то незаконосъобразно първоинстанционният съд е приел, че предявените искове за заплащане на извънреден труд в хипотеза на преизчисляване на дневния чрез коефициент 1,143 са неоснователни.

Така формираните изводи на мнозинството от въззивния състав не противоречат на решението на съда на ЕС от 24.02.2022г., постановено по дело C-262/2020 /образувано по преюдициално запитване, отнасящо се до тълкуването на чл. 12, б. "а" от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 04.11.2003 относно някои аспекти на организацията на работното време, както и на чл. 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз, отправено в рамките на спор между служител и Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" към МВР по повод отчитането и заплащането положените часове нощен труд/. С посоченото решение не е даден конкретен отговор на въпроса за приложението на общата правна уредба на България в правоотношенията с държавните служители /служителите на МВР/, доколкото тълкуването на национални правни норми не в обхвата на компетентността на СЕС. В решението обаче е прието, че чл. 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава-членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т. е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел. В процесния случай не е установен по делото обективен и разумен критерий за разликата в третирането на полагащите нощен труд по трудово правоотношение и тези по служебно правоотношение. Разликата в допустимата продължителност на работните часове – нощен труд по служебно правоотношение /8

часа/ и по трудово правоотношение /7 часа/ не отразява допустима от закона цел, която да е годна да обоснове разлика в третирането. В решението на съда на ЕС се сочи още, че ако не е основана на обективен и разумен критерий, всяка разлика в третирането, която разпоредбите на националното право в областта на нощния труд въвеждат по отношение на различни категории работници, намиращи се в сходно положение, би била несъвместима с правото на Съюза и би налагала в такъв случай националният съд да тълкува националното право във възможно най-голяма степен с оглед на текста и целта на съответната разпоредба на първичното право, като вземе предвид цялото вътрешно право и приложи признатите от последното тълкувателни методи, за да гарантира пълната ефективност на тази разпоредба и да достигне до разрешение, съответстващо на преследваната с нея цел (решение от 6 октомври 2021 г., Sumal, C 882/19, EU: C: 2021: 800, т. 71 и цитираната съдебна практика). При недоказаност на обективен и разумен критерий за разликата в третирането се налага извод, че същата е несъвместима с правото на ЕС и води до необходимост националният съд да тълкува националното право по начин, съответстващ на приложимата разпоредба от първичното право. Ето защо следва да бъдат приложени нормите, уреждащи преизчисляването на нощния труд в дневен.

По предявените искове за заплащане на възнаграждение за положен извънреден труд под формата на време, ангажирано за провеждане на инструктаж преди всяка работна смяна в периода 01.07.2016г. до 30.06.2019г. според въззивния съд решението с което са уважени е правилно.

Както бе посочено, по делото не е спорно, че ищецът е заемал длъжността „младши инспектор/старши полицай/“ в Регионална дирекция „Гранична полиция“ – Аерогари, ГКПП - Аерогара София, както и че е полагал труд при 12-часови дежурства, при режим: дневна смяна, нощна смяна, 1 ден почивка, както и че преди всяко дежурство на служителите в дирекцията е извършван инструктаж.

По делото е представена заповед №4064з-828/08.08.2016 г. на директора на ГД „Гранична полиция“, с която е определена организацията на работното време на отделните структури и дейности в РДГП „Аерогари“, като за служителите, заемащи длъжността на ищеца в ГПУ – София, разпределението на работното време е както следва: дневна смяна – от 08:00 ч. до 20:00 ч. и нощна смяна – от 20:00 ч. до 08:00 ч., с включени 30 мин. време за хранене в посочените 12 часа.

На съда са служебно известни и указания № УРИ 3282р-27050/14.12.2015 г. за зам. директора на ГД „Гранична полиция“ относно: Ред за водене, попълване и съхранение на служебни документи, регламентиращи наблюдението на държавната граница и специфичната охранителна дейност в зоните на международните летища, с които на служителите е указан ежедневен инструктаж на гранично-полицейските наряди, който инструктаж се изготвя преди всяка работна смяна по бланка, в която се

нанася актуалната за деня и смяната информация, промените в състоянието на ситуационната картина и наличната оперативна информация, като след инструктажа всички служители са задължени да се подписват за удостоверяване, че са запознати с поставените им задачи.

В хода на съдебното дирене пред първоинстанционния съд е разпитан свидетел-също служител на МВР в същото звено, който установява, че преди всяка смяна е трябвало да ходят на работа половин час по-рано за инструктаж.

Налага се извод, че служителите имат задължение да се явяват преди началото на работната смяна за провеждане на инструктаж.

Съгласно разпоредбата на чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР в релевантната редакция, работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, а съгласно ал. 6 този труд се заплаща с 25 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

Настоящият въззивен състав намира, че по делото се установява от описаните по-горе писмени и гласни доказателства, че ежедневният инструктаж преди започването на всяка смяна е бил задължителен, както и фактът на неговото провеждане, поради което и следва да се приеме, че тези 30 мин. преди началото на работното време ищецът е бил длъжен да е на работното си място.

Нормата на чл. 2 Директива №2003/88/ЕО на ЕП и на Съвета от 04.11.2003 г. относно някои аспекти на организацията на работното време дава легална дефиниция на понятието „работно време“, а именно: всеки период, през който работникът или служителят или работи, или е на разположение на работодателя и изпълнява своята дейност или задължения в съответствие с националното законодателство и/или практика.

Ето защо, следва да се приеме, че времето, през което ищецът е присъствал на задължителния ежедневен инструктаж, който е част от задълженията на служителя и се е извършвал в работно време, и присъствието на него е било задължително, представлява част от работното време и следователно следва да се отчита като такова, съответно при превишение следва да се отчита като извънреден труд по смисъла на чл. 143 ал. 1 КТ.

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза, което настоящият съдебен състав кредитира изцяло, се установява, че през процесния период общият брой отработени от ищеца смени е 417 бр., като времето за инструктаж за тези 447 бр. смени е 208,5 ч. Следователно ищецът е положил 208,5 ч. извънреден труд, като размерът на дължимото му се възнаграждение за тези часове извънреден труд е в общ размер на сумата от 2053,80лв., а размерът на лихвата за забава – 323,15 лв. При тези данни следва да се приеме, че предявеният иск е основателен и правилно е уважен.

Основателността на иска за мораторна лихва предполага наличие на главен дълг и забава в погасяването му. За изпадането на ответника в забава по отношение вземанията за извънреден труд не е необходима покана, доколкото заплащането му е част от задължението за заплащане на трудово възнаграждение, за което е установен срок /месечно или при тримесечно сумарно отчитане на работното време/. Ето защо, ответникът е изпаднал в забава след изтичане на срока, в който е следвало да се заплати съответното възнаграждение, поради което съдът приема, че за претендирания период ответникът е бил в забава. Размерът на обезщетението по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за исковия период е определен със заключението на съдебно-счетоводната експертиза.

Предвид гореизложеното решението следва да бъде отменено в частта му за отхвърляне на иска за сумата 2307,87 лева - допълнително възнаграждение за извънреден труд получен чрез превръщане на нощен труд в дневен чрез коефициент 1,143 и за сумата 352,15 лева мораторна лихва върху главницата за периода 01.10.2016г-08.10.2019г.

В обжалваната от ГДГП част по иска за заплащане на извънреден труд под формата на явяване преди работната смяна за инструктаж решението като правилно следва да бъде потвърдено изцяло.

При този изход на спора само ищецът има право на разноски за въззивната инстанция.

Ответника ще следва да бъде осъден да заплати по сметка на СГС още 92,32 лева държавна такса за първоинстанционното дело, както 158,43 лева за вещо лице.

За въззивното дело ответника следва да бъде осъден да заплати 56,12 лева държавна такса по същата сметка на СГС.

Ответника следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски за адвокат за въззивното дело в размер на 730,00 лева по приложения договор за правна помощ, както и още 264,05 лева разноски за адвокат за първа инстанция.

С оглед цената на иска и предвид ограничението по чл. 280, ал. 3 от ГПК настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение П-55-20043612/16..02.2021г., постановено по гр.дело № 57495/2019г. по описа на СРС, ГО, 141 състав **В ЧАСТТА С КОЯТО са отхвърлени**, предявените от П. И. П. с ЕГН ***** срещу Главна дирекция „Гранична полиция“ при МВР, гр. София, бул. „Княгиня *****;

Иск по чл. 176 ЗМВР вр. с чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. с чл. 179, ал. 1 вр. с чл.

178, ал. 1, т. 3 ЗМВР и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от 2307,87 лева, представляваща възнаграждение за положен извънреден труд по служебно правоотношение за периода от 01.07.2016г. до 30.06.2019г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд в дневен такъв и

Иск с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за заплащане на сумата от 352,15 лева мораторна лихва върху главницата от 2307,87 за периода 01.10.2016г-08.10.2019г.

КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ при МВР, гр. София, бул. „Княгиня ***** да заплати на П. И. П. с ЕГН *****“, гр. София, ул. „***** сумата от **2307,87** лева, представляваща възнаграждение за положен извънреден труд по служебно правоотношение за периода от 01.07.2016г. до 30.06.2019г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд в дневен такъв, ведно със законната лихва от 08.10.2019г. до окончателното плащане, както и **сумата от 352,15** лева мораторна лихва върху главницата от 2307,87 за периода 01.10.2016г-08.10.2019г.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ при МВР, гр. София, бул. „Княгиня ***** да заплати на П. И. П. с ЕГН *****“, гр. София, ул. „***** сумата от **730,00** лева –разноски за адвокат за въззивна инстанция и **още 264,05 лева** разноски за адвокат за първа инстанция

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ при МВР, гр. София, бул. „Княгиня ***** да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметката на СГС за държавни такси с IBAN: ***** при БНБ сумата от **306,87** лева – дължими държавни такси за двете инстанции и заплатено от съда възнаграждение за вещо лице.

ПОТВЪРЖДАВА РЕШЕНИЕТО в останалата обжалвана част.

Настоящото решение не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____